

GUÍA DIDÁCTICA PARA O PROFESORADO

DEPORTES NA ESCOLA PARA ESO E 1º BACHARELATO

(Para o ensino da materia de Educación Física)

Maria del Carmen García Fernández

Xiana Guerra Arias

Índice

a) Título do recurso.....	3
b) Materia ou materias e cursos aos que se dirixe.....	3
c) Descrición do recurso.....	3
d) Contidos do recurso.....	4
d.1) Secuencia dos contidos.....	4
e) Obxectivos do recurso.....	5
f) Metodoloxía e orientacións didácticas.....	6
g) Avaliación.....	7
g.1) Recursos de avaliación e retroalimentación.....	8
h) Estratexias de atención á diversidade.....	8

a) Título do recurso

“DEPORTES NA ESCOLA PARA ESO E 1º DE BACHARELATO”

(Para o ensino da materia de Educación Física).

b) Materia ou materias e cursos aos que se dirixe

Educación Física en galego nos cursos 1º, 2º, 3º e 4º da Educación Secundaria Obrigatoria (ESO) e 1º de Bacharelato.

Dependendo do nivel no que se empregue cada ODE, o profesorado pode adaptar os contidos, indicar ao alumnado que apartados debe traballar ou elaborar a súa propia ODE.

c) Descrición do recurso

Este **recurso** inclúe oito Unidades Didácticas (en adiante UDs) en formato dixital cos seus correspondentes proxectos.

Estas UDs son concrecións da materia de EF regulada* no Real Decreto 217/2022, do 29 de marzo, polo que se establece a ordenación e as ensinanzas mínimas da educación secundaria obrigatoria.

- Para ESO: *DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG Nº 183, Luns, 26 de setembro de 2022).*
- Para 1º Bacharelato: *DECRETO 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG Nº 183, Luns, 22 de setembro de 2022).*

Poden ser empregadas polo profesorado na clase para presentar contidos teóricos, tamén para comprobar que o alumnado comprende os aspectos teóricos incluídos nas UDs e, finalmente, para que o alumnado afiance na casa ou na aula estes contidos e realice a avaliación correspondente.

d) Contidos do recurso

Os **contidos** dos deportes na materia de EF en galego para ESO e 1º de Bacharelato que se presentan neste recurso trabállanse en oito UD.

Estas UD son concrecións da materia de EF regulada* no Real Decreto 217/2022, do 29 de marzo, polo que se establece a ordenación e as ensinanzas mínimas da educación secundaria obrigatoria.

- Para ESO: *DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG Nº 183, Luns, 26 de setembro de 2022).*
- Para 1º Bacharelato: *DECRETO 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG Nº 183, Luns, 22 de setembro de 2022).*

Cada UD poderá ser empregada polo profesorado na clase para presentar contidos teóricos, tamén para comprobar que o alumnado comprende os aspectos teóricos incluídos en cada UD e, finalmente, para que o alumnado afiance na casa ou na aula estes contidos e realice a avaliación correspondente.

d.1) Secuencia dos contidos

Para TODAS as Unidades Didácticas, o esquema a desenvolver está organizado, como mínimo, non seguintes apartados:

1.- INTRODUCCIÓN

1.1. DEFINICIÓN

1.2. HISTORIA

1.3. QUECEMENTO ESPECÍFICO

1.4. LUGAR DE XOGO E EQUIPAMENTO

1.5. NORMAS DO DEPORTE

2.- ACTIVIDADES INTERACTIVAS

3.- VÍDEOS

- 3.1. EN INTERNET
- 3.2. DE PRODUCCIÓN PROPIA

4.- OUTROS RECURSOS

- 4.1. EN INTERNET
- 4.2. DE PRODUCCIÓN PROPIA

5.- PROXECTO FINAL

- 5.1. DESCRICIÓN DO PROXECTO
- 5.2. DESENVOLVEMENTO DO PROXECTO
- 5.3. VALORACIÓN DO PROXECTO

6.- AVALIACIÓN

- 6.1. CUESTIONARIO DE AUTOAVALIACIÓN
- 6.2. OUTROS INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

e) **Obxectivos do recurso**

Tal e como aparece no título do proxecto, o **obxectivo xeral** desta proposta é crear materiais propios en galego de apoio para o profesorado e de execución final para o alumnado, que colaboren ao proceso de ensinanza-aprendizaxe en galego dos deportes mencionados na materia de Educación Física para os niveis da ESO e 1º de Bacharelato.

O obxectivo xeral ten a súa concreción nos seguintes **obxectivos específicos**:

- Dispor de materiais para que o profesorado que ensina a materia de Educación Física en galego (en adiante profesorado), presente os contidos dos deportes da materia de Educación Física (en adiante EF) dun xeito correcto e ordenado.
- Ofrecer ao profesorado a posibilidade de editar ditos materiais de tal xeito que se adapten á súa práctica docente e ao grupo ou grupos de estudantes, segundo o seu ritmo de traballo e aprendizaxe, e tamén ás súas demandas e intereses.

- Por a disposición do alumnado o uso directo deste recurso, ben sen cambios ou con aqueles que o seu profesorado vexa oportunos. O alumnado pode traballar no centro educativo ou na súa casa, xa que as tarefas están explicadas, o uso do recurso é sinxelo e os coñecementos previos xa foron introducidos e traballados a nivel práctico nas clases de EF.

- Empregar as tecnoloxías como un recurso máis na materia de EF, servindo como elemento de reforzo de aprendizaxes para o alumnado e tamén de comunicación entre iguais e co profesorado, xa que sempre en cada Unidade Didáctica (en adiante UD), hai aspectos de retroalimentación.

- Facer co-partícipe ao alumnado do proceso de ensino-aprendizaxe, establecendo os contidos que ten que adquirir en cada UD e tamén como protagonistas da fase de avaliación. Concretamente, sempre haberá un ou varios cuestionarios de autoavaliación e/ou co-avaliación, onde o alumnado terá que reflexionar sobre o traballado e aprendido. Isto será o punto de partida para seguir co currículo da materia de EF.

f) Metodoloxía e orientacións didácticas

A **perspectiva metodolóxica** desta proposta de traballo é a que emana para ESO do DECRETO 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG N° 183, Luns, 26 de setembro de 2022), e para 1º Bacharelato: DECRETO 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG N° 183, Luns, 22 de setembro de 2022), onde se di que cada estudante ten que identificar as súas potencialidades para favorecer a constitución de equipos de traballo equilibrados, eficaces, cooperativos, motivados e responsables, de tal xeito que compense as debilidades e potencie as debilidades de cada membro, para que o proxecto que se propoña en cada momento sexa desenvolvido obtendo os mellores resultados de aprendizaxe.

Partindo destas premisas, o alumnado é protagonista da súa aprendizaxe, tendo como situación óptima que, neste momento do proceso de ensino-aprendizaxe, e grazas á nosa

proposta, poida ser autónomo afianzando e/ou ampliando os coñecementos adquiridos nas sesións de EF e lle serva para identificar as súas potencialidades particulares.

Polo tanto, estes serían os pasos a seguir na **metodoloxía de aplicación**:

1. Os contidos son presentados e traballados na aula, sempre dende a práctica, xa que ese é o enfoque da materia de EF.
2. O profesorado vai introducindo, paulatinamente, as distintas ferramentas e tarefas que compoñen esta proposta, a modo de explicación ou reforzo do que se está a aprender.
3. O alumnado, na clase, e en períodos curtos de tempo, vai facendo algunha das actividades da proposta.
4. Ao remate de cada UD, o profesorado presenta a proposta completa, a modo de resumo do traballado e como parte da avaliación.
5. O alumnado traballa na proposta, individualmente e/ou en grupos, co apoio do profesorado, que soluciona dúbidas, escoita propostas, etc.
6. O alumnado, organizado en grupo-clase ou en grupos pequenos, presenta o seu proxecto e o desenvolve na práctica.

g) **Avaliación**

Utilizaranse distintos procedementos e instrumentos de avaliación en función da actividade ou tarefa: cuestionarios, enquisas, gravacións de son e vídeo, escoitar e repetir, recoñecer, etc.

O **tipo de avaliación** será triplo:

- **Auto-avaliación**: o alumnado avaliará a súa aprendizaxe e realización das tarefas. Ao final de cada UD cada estudante cubrirá o cuestionario de auto-avaliación, referido ao nivel de desenvolvemento das actividades e de coñecemento dos contidos incluídos nela.

- **Co-avaliación:** cando a tarefa sexa en parellas ou en grupo, cada estudante avaliará o traballo desenvolvido pola súa parella ou polo grupo.
- **Heteroavaliación:** o profesorado acompañará o proceso de aprendizaxe, introducindo contidos e actividades, e establecendo os mecanismos de adaptación convenientes. Ao concretar o resultado nun proxecto final, o profesorado valorará dito resultado, tendo en conta os dous tipos de avaliación anteriores.

g.1) Recursos de avaliación e retroalimentación

Utilízanse distintos **procedementos e instrumentos de avaliación** en función da actividade ou tarefa.

- Algúns destes instrumentos de avaliación, están feitos directamente dende ExeLearning (resposta curta, opción múltiple, emparellar, preguntas para a reflexión, enlaces externas...). Neste caso, o alumnado recibe a **retroalimentación** nada máis rematar cada actividade, podendo repetila as veces que o necesite.
- Outros están creados con ferramentas externas (como cuestionarios de Google docs, gravación e edición de vídeos, proxectos). Deste xeito, será o profesorado quen corraxirá e dará respostas a estas tarefas.

h) Estratexias de atención á diversidade

As estratexias de **atención a diversidade** concretáranse nas seguintes medidas:

- Cada unidade inclúe actividades en parellas ou en grupo e que, para o seu desenvolvemento, precisan **estratexias de mediación** (definición do/s proxectos, fases, tarefas individuais, recursos, etc.) que dan cabida ás capacidades e habilidades individuais, e que colaboran ao resultado final dun xeito positivo.
- A **co-aprendizaxe** é un aspecto necesario e case imprescindible nesta metodoloxía de traballo. Na fase de proxecto, é o alumnado quen ensina e aprende, sempre contando co asesoramento e seguimento do profesorado.

- As actividades incluídas en cada unidade pode **repetilas** as veces que considere oportunas o que permitirá ao alumnado consolidar os contidos e adquirir as competencias necesarias para completar o proxecto final.